

หลักฐานเป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

พระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มีสภาองค์กรของผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้แทนของผู้บริโภคในเรื่องต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่ง **“องค์กรของผู้บริโภค”** หมายถึง องค์กรที่ผู้บริโภคซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาตั้งแต่สิบคนขึ้นไปรวมตัวกันจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคและไม่แสวงหากำไรไม่ว่าการรวมตัวจัดตั้งนั้นจะจัดตั้งเป็นรูปแบบใด และจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม และให้หมายความรวมถึงนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ดังกล่าวด้วย

โดยองค์กรของผู้บริโภคที่จะยื่นแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภคได้นั้นจะต้อง (๑) ไม่เป็นองค์กรของผู้บริโภคที่จัดตั้งขึ้นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือถูกครอบงำโดยผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคล กรรมการ หรือผู้มีอำนาจบริหารของผู้ประกอบธุรกิจ ดังกล่าว หรือโดยหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพรรคการเมือง (๒) ไม่เป็นองค์กรของผู้บริโภคที่ได้รับเงินอุดหนุนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมจากบุคคลตาม (๑) เว้นแต่เป็นเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือได้รับตามพระราชบัญญัตินี้ และ (๓) **มีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นที่ประจักษ์มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันยื่นแจ้ง** ตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๒

จากการรวบรวมแนวทางตามที่นายทะเบียนกลางพิจารณาพบว่า หลักฐานอย่างไรจะเป็นที่ประจักษ์หรือไม่เป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคมีองค์ประกอบ ๓ อย่าง คือ ๑) เป็นหลักฐานที่เชื่อถือได้ ๒) หลักฐานนั้นจะต้องเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค และ ๓) จะต้องมีระยะเวลาดำเนินการมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันยื่นแจ้ง แยกได้ ดังนี้

๑. หลักฐานที่แสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

- หนังสือเรียกร้องหรือให้ดำเนินการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์หรือความปลอดภัยของผู้บริโภคจากการใช้สินค้าหรือบริการ
- หนังสือแจ้งตอบจากหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการดำเนินการที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

- หลักฐานหรือเอกสารที่เป็นรายงานศึกษาวิจัยหรือรายงานผลการดำเนินโครงการต่างๆ

- ภาพถ่ายประกอบที่ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค และปรากฏวัน เดือน ปี ที่ดำเนินการรวมทั้งชื่อขององค์กรนั้นด้วย

- หลักฐานที่เป็นประกาศนียบัตร ประกาศเกียรติคุณ โล่รางวัล ในนามขององค์กร

- การเผยแพร่บทความในนิตยสารหรือเว็บไซต์

- รายงานประจำปี รายงานประชุมใหญ่สามัญ หนังสือหรือวารสารขององค์กร เป็นต้น

๒. หลักฐานที่ไม่สามารถแสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

- ผลงานที่มีหลักฐานเชื่อถือได้ แต่มีระยะเวลาดำเนินการมาแล้วน้อยกว่าสองปีก่อนวันยื่นแจ้ง หรือระยะเวลาไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันยื่นแจ้งแต่เป็นผลงานที่ไม่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

- ผลงานที่เป็นขององค์กรอื่นหรือผู้อื่น หรือไม่ใช่ดำเนินการในนามขององค์กรที่ยื่นคำขอแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภค หรือไม่ปรากฏชื่อองค์กรที่เป็นเจ้าของผลงาน

- ผลงานที่มีเพียงภาพถ่าย แต่ไม่ปรากฏรายละเอียดการดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค หรือผลงานที่ระบุเพียงจำนวนรับเรื่องร้องเรียน แต่ไม่ปรากฏผลของการแก้ไขปัญหาข้อเรียนเรียนตามที่กล่าวอ้าง เป็นต้น

ปัญหาว่าหลักฐานแบบใดถึงจะแสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์หรือไม่นั้น จึงก่อให้เกิดปัญหาในการใช้ดุลพินิจในการรับฟังหลักฐานอย่างมาก จึงได้มีการบรรยายหัวข้อ **“หลักฐานเป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค”** ในการพิจารณารับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรของผู้บริโภค ณ โรงแรมรามาร์คเด้น กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ โดยมีเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในระดับจังหวัด ทุกจังหวัดเข้ารับฟังการบรรยาย

หมายเหตุ : สามารถดาวน์โหลดเอกสารประกอบการบรรยายได้ที่ www.opm.go.th คลิกเมนู “สำนักงานกิจการองค์กรของผู้บริโภค”